

Kodeks poslovnog ponašanja kompanije Monsanto

Poruka Hjuja Granta, našeg predsednika uprave i glavnog izvršnog direktora

Poštovane kolegice i kolege iz kompanije Monsanto,

Naša vizija u kompaniji Monsanto da proizvedemo više, sačuvamo više i poboljšamo živote je u osnovi svega što radimo. Naše nastojanje da ova vizija postane stvarnost zahteva nepokolebljivu posvećenost integritetu u svim našim poslovnim aktivnostima. Kodeks poslovnog ponašanja kompanije Monsanto je važno sredstvo koje će nam pomoći u tim nastojanjima, a ovu priliku smo iskoristili da bismo osvežili kodeks kako bismo bliže i kompletnije predstavili mnoge situacije u kojima se naši zaposleni nalaze u svakodnevnom poslovanju.

Naše poslovne odluke imaju direktan uticaj na naše klijente, poslovne partnere, deoničare i zajednice u kojima živimo i radimo. To znači da uvek moramo da uradimo ono što je ispravno, čak i kada smo suočeni sa situacijama koje nisu regulisane određenim zakonima ili propisima. Kodeks je osmišljen da nam pomogne da napravimo pravi izbor davanjem jasnih uputstava za odgovarajuće poslovno ponašanje.

Naš kodeks je snažan samo onoliko koliko je snažna naša posvećenost da ga primenjujemo. Molim vas da odvojite vreme kako biste u potpunosti razumeli kodeks, da ga koristite kao vodilju u radu, kao i da iznesete sve probleme ili nedoumice u vezi sa kodeksom ili njegovim mogućim kršenjem. Odgovornost je svih nas da delujemo sa integritetom dok zajedno radimo kako bismo ostvarili našu viziju i podržali poljoprivrednike širom sveta.

Zahvaljujem se na vašoj posvećenosti našem integritetu, kompaniji i klijentima.

Srdačno,

Hju Grant
predsednik i glavni izvršni direktor kompanije Monsanto

Sadržaj

Poruka Hjua Granta, našeg predsednika uprave i glavnog izvršnog direktora	i
Naš zavet	v
Naša vizija održive poljoprivrede	vi
Uvod.....	1
O našem kodeksu	1
Obuhvat našeg kodeksa.....	1
Naše odgovornosti na osnovu kodeksa	1
Prijavlivanje i zaštita podnosioca prijave	2
Istrage	3
Posledice lošeg ponašanja	3
Naša posvećenost ljudima	4
Inkluzivno radno mesto.....	4
Bezbedno, zdravo i zaštićeno radno okruženje.....	4
Narkotici i alkohol.....	4
Nasilje na radnom mestu	5
Poštovanje ljudskih prava	5
Privatnost ličnih informacija	6
Naša posvećenost našim partnerima, klijentima i dobavljačima.....	7
Upravljanje proizvodima	7
Naučno istraživanje.....	7

Integritet i kvalitet proizvoda.....	7
Usklađenost sa propisima	8
Prakse pravičnog marketinga	8
Usklađenost sa zakonima o konkurenciji	9
Poverljive informacije Monsanto i drugih kompanija	9
Trgovinska udruženja.....	10
Poštovanje privatnosti poverljivih informacija.....	10
Odnosi sa dobavljačima i klijentima	11
Naša posvećenost našoj kompaniji i deoničarima	12
Izbegavanje sukoba interesa	12
Poslovni pokloni i reprezentacija	12
Korporativne mogućnosti	12
Zaposlenje van kompanije	12
Poslovanje sa članovima porodice i prijateljima	13
Finansijski interesi.....	13
Zaštita kompanijske imovine i informacija.....	13
Poverljive i vlasničke informacije.....	13
Intelektualna svojina	14
Odgovarajuće korišćenje tehnologija kompanije	15
Korišćenje društvenih medija	15
Bezbednost informacija.....	16
Održavanje tačnih finansijskih evidencija.....	16
Čuvanje evidencija.....	17

Precizne spoljne komunikacije.....	17
Zloupotreba povlašćenih informacija i saveta u trgovanju deonicama.....	18
Naša posvećenost našem svetu	19
Zaštita životne sredine.....	19
Prakse poslovanja bez podmićivanja i korupcije	19
Plaćanja u hitnim zdravstvenim i bezbednosnim situacijama.....	20
Etičke valutne transakcije.....	20
Usaglašenost sa međunarodnim trgovinskim zakonima	20
Zakoni protiv bojkota.....	21
Ekonomске sankcije i poslovanje sa zabranjenim entitetima.....	21
Prıkladni prilozi u političke i humanitarne svrhe.....	22
Odricanja	23

Naš zavet

Monsanto zavet je naša odanost načinu na koji poslujemo. To je deklaracija koja nas primorava da slušamo više, da razmatramo naše akcije i njihov širok uticaj i da odgovorno predvodimo. On nam pomaže da naše vrednosti pretvorimo u akcije i jasno svima predstavimo ko smo i za šta se zalažemo.

Integritet

Integritet je temelj svega što radimo. Integritet obuhvata poštenje, pristojnost, doslednost i hrabrost. Na tim vrednostima kao osnovi, obavezujemo se na:

Dijalog

Pažljivo ćemo saslušati različita mišljenja i voditi smislen dijalog. Proširićemo naše razumevanje problema kako bismo bolje mogli da zadovoljimo potrebe i interese društva i nas samih.

Transparentnost

Obezbedićemo da informacije budu dostupne, pristupačne i razumljive.

Deljenje sa drugima

Znanje i tehnologiju ćemo deliti sa drugima u svrhu doprinosa naučnom razumevanju, unapređenja poljoprivrede i životne sredine, poboljšanja useva i pomoći poljoprivrednicima u zemljama u razvoju.

Pružanje koristi

Upotrebljavaćemo pouzdanu i inovativnu nauku i smisleno i efikasno upravljanje kako bismo isporučivali proizvode visokog kvaliteta koji će koristiti našim klijentima i životnoj sredini.

Poštovanje

Poštovaćemo religijske, kulturne i etičke principe ljudi širom sveta. Bezbednost naših zaposlenih, zajednica u kojima poslujemo, naših klijenata, potrošača i životne sredine će biti naš najveći prioritet.

Delovanje u ulozi vlasnika radi postizanja rezultata

Definisaćemo jasne smernice, uloge i odgovornosti; izgradićemo jake odnose sa našim klijentima i spoljnim partnerima; donosićemo mudre odluke; upravljamo našim kompanijskim resursima; i preuzimaćemo odgovornost za postizanje dogovorenih rezultata.

Stvaranje izvanrednog mesta za rad

Obezbedićemo raznolikost ljudi i mišljenja, podstićemo inovacije, kreativnost i učenje; upražnjavati inkluzivni timski rad; i dodeljivaćemo nagrade i priznanja našim ljudima.

Naša vizija održive poljoprivrede

Veća proizvodnja

Posvećeni smo povećanju prinosa kako bismo zadovoljili sve veću potražnju hrane, vlakna i goriva.

Veće očuvanje

Posvećeni smo smanjivanju količini zemlje, vode i energije potrebne za uzgajanje useva.

Poboljšanje života

Posvećeni smo poboljšanju života širom sveta.

Ovo je održiva poljoprivreda i to je ono što mi radimo.

Uvod

O našem kodeksu

U kompaniji Monsanto, vrednujemo i cenimo rad na pravi način – otvoreno, iskreno i sa najvećim poštovanjem i integritetom. Međutim, naše vrednosti ne mogu same da budu vodilja za sve naše akcije. Naš kodeks – zajedno sa našim smernicama, procedurama i zakonom – postoji da bi nam pomogao.

Kodeks objašnjava ponašanja koja se od nas očekuju dok radimo za Monsanto i osnažuje zajedničke vrednosti kroz praktične primere. On nas uči kako da sa integritetom ostvarimo naše poslovne ciljeve – ne naprosto da to moramo da uradimo. Zasnovan je na zakonima, propisima, pravilima i smernicama koje moramo da znamo dok obavljamo naše poslove i usmerava nas ka odgovarajućim resursima u situacijama kada nam je potrebno više informacija.

Najvažnije od svega, kodeks nam pomaže da održimo poverenje koje smo izgradili sa zainteresovanim stranama: klijentima, poslovnim partnerima, deoničarima, zajednicama, našom kompanijom i nama samima. Naš kodeks osnažuje našu poziciju u pogledu tema kao što su naš zavet, ljudska prava, održivost i poslovanje na pravi način.

Pažljivo pročitajte ovaj kodeks i posebnu pažnju obratite na odeljke koji se u najvećoj meri odnose na vaš rad. U kodeksu su navedeni i dostupni dodatni resursi u kojima se nalaze odgovori na pitanja, rešavaju nedoumice i obezbeđuje da se problemi pravilno shvate i reše. Relevantne smernice možete da nađete i na Monsanto intranetu.

Obuhvat našeg kodeksa

Naš kodeks ne stvara zasebne standarde za različite grupe. On važi podjednako za sve zaposlene, rukovodioce i direktore kompanije Monsanto, kao i za sve naše podružnice širom sveta. Osim toga, očekujemo da svi naši dobavljači, savetnici, agenti, predstavnici prodaje, distributeri i nezavisni ugovarači podrže slične standarde. Težimo ka poslovanju samo sa onim trećim stranama koje imaju ugled entiteta sa integritetom. U osnovi, od svakoga ko predstavlja ime kompanije Monsanto ili radi u ime naše kompanije se očekuje da deluje dosledno u skladu sa našim kodeksom. Ako imate pitanja u vezi sa obuhvatom ovog kodeksa ili niste sigurni kako se određeni odeljak kodeksa primenjuje na vas, razgovarajte sa svojim direktorom, odeljenjem za poslovno ponašanje ili konsultujte neki drugi resurs naveden na ovim stranicama.

Naše odgovornosti na osnovu kodeksa

Svi mi koji radimo u kompaniji Monsanto ili u njeno ime obavezni smo da delujemo sa integritetom. Ne samo u određenim situacijama ili kada neko posmatra – svaka akcija koju preduzmemo mora da bude zakonita i etička. Naša je obaveza da se pridržavamo zakona koji važe na lokacijama na kojima radimo. Od nas se očekuje i da se upoznamo sa odgovarajućim smernicama koje se odnose na naše poslove i zatražimo savet kada nismo sigurni u odgovarajući smer delovanja ili etičko donošenje odluka.

Kao vođe u okviru kompanije, direktori Monsanto imaju neke dodatne odgovornosti. Ukoliko imate rukovodeću ulogu u kompaniji Monsanto, od vas se očekuje da:

- Budete primer pristojnog poslovnog ponašanja

- Osnažite Monsanto vrednosti kao deo vaše redovne komunikacije sa zaposlenima
- Stvorite i održite radno okruženje u kojem zaposleni shvataju šta se od njih očekuje i u kojem mogu slobodno da podele svoje nedoumice ili prijave loše ponašanje
- Razmotrite obelodanjivanje sukoba interesa zaposlenih i donosite odluke u najboljem interesu kompanije Monsanto
- Prosledite prijave kršenja kodeksa odeljenju za poslovno ponašanje
- Ne preduzimate niti dozvolite preduzimanje osvetničke akcije protiv osobe koja je u dobroj veri podnela prijavu

Prijavlјivanje i zaštita podnosioca prijave

Bez obzira na naše pozicije u kompaniji Monsanto, *svi* delimo obavezu da prijavimo stvarno ili navodno loše ponašanje. U ovom odeljku saznaćemo više o različitim načinima na koje možemo da potražimo savet ili podnesemo prijave, kao i o vrednosti koju prijavljivanje lošeg ponašanja ima u našem radu.

Iako se od svih nas očekuje da poštujemo kodeks, kompanijske smernice i procedure, kao i važeće zakone i propise, greške se ipak dešavaju. Važno je da istupimo kada smo svedoci potencijalno neetičkog ili ilegalnog dela i dozvolimo našoj kompaniji da reši problem. Prijavlјivanje prekršaja drugih nam ne daje automatski imunitet od sopstvenih grešaka. Međutim, to čini Monsanto boljim mestom za rad i *uvek* je bolja alternativa od ćutanja.

Ako imate pitanje o našem kodeksu, potreban vam je savet u vezi sa pravnim ili etičkim problemom ili želite da prijavite stvarno ili navodno loše ponašanje, dostupni su vam sledeći resursi:

- vaš rukovodilac
- direktor vašeg rukovodioca
- vaš stručnjak za ljudske resurse
- pravna služba
- odeljenje za poslovno ponašanje

Svako kriminalno delo, korupcija, prevara ili materijalno neistinito iznošenje našeg finansijskog stanja mora da bude prijavljeno ili prosleđeno našem odeljenju za poslovno ponašanje, na jedan od sledećih načina:

- Odeljenje za poslovno ponašanje
 - Monsanto alarmna linija: 877-781-2431
 - Telefon odeljenja: 800-886-0782
 - E-pošta: business.conduct@monsanto.com
 - Poštanska adresa: P.O. Box 21526 / St. Louis, MO 63132, USA
 - Veza do međunarodnih brojeva telefona odeljanja za poslovno ponašanje: [brojevi telefona odeljenja za poslovno ponašanje](#)
 - Veza do veb sajtova za podnošenje prijava: [samo za SAD](#), i [sve ostale zemlje](#)

U kompaniji Monsanto shvatamo da prijavljivanje stvarnog ili navodnog lošeg ponašanja nije uvek lako. Međutim, naša kompanija je čvrsto posvećena principu zaštite podnosioca prijave, što znači da slobodno možemo da podnosimo prijave u dobroj veri bez straha da će to negativno uticati na naše zaposlenje. Podnošenje prijave u „dobroj veri“ jednostavno znači da ste dostavili sve informacije koje imate i verujete da su one istinite. Svako za koga se ustanovi da se svetio drugoj osobi zbog toga što je ta osoba podnela prijavu u dobroj veri biće kažnjen disciplinskom kaznom – sve do, i uključujući, prestanka radnog odnosa.

Tamo gde to dozvoljavaju lokalni zakoni, prijavu možete da podnesete anonimno i Monsanto neće preduzeti mere da otkrije vaš identitet. Anonimne prijave se shvataju ozbiljno i istražuju se što je moguće detaljnije. Anonimne prijave mogu da otežaju Monsanto da u potpunosti istraži problem. Shodno tome, kompletno i detaljno prijavljivanje svih činjenica, čak i naizgled nevažnih, je ključno za opsežnu istragu. Ako odlučite da otkrijete svoj identitet, ali želite da on ostane poverljiv. Monsanto će uvažiti vaš zahtev do obima dozvoljenog zakonom ili stepena koji omogućava istražni proces. Svi lični podaci povezani sa prijavom i/ili istragom će biti obrađeni, zadržani i preneti u najmanjoj meri neophodnoj da bi se žalba istražila u skladu sa važećim zakonima, uključujući zakone o zaštiti privatnosti. Bićete obavešteni svaki put kada se protiv vas podnese prijava u kojoj vam se pripisuje prestup ili neodgovarajuće ponašanje, osim ako bi to ugrozilo istragu.

Istrage

Naše odeljenje za poslovno ponašanje pregleda sve prijave o navodnom lošem ponašanju i deluje na osnovu njih. To znači da će svaka prijava koju podnesete biti ozbiljno uzeta u obzir i da će joj biti posvećeno odgovarajuće vreme i pažnja. U zavisnosti od situacije, od vas će se možda tražiti da dostavite dodatne informacije. U slučaju anonimne prijave, informacije mogu da se prikupljaju bez zahtevanja lične identifikacije. Monsanto poštuje privatnost svakog pojedinca i prijave smatra poverljivim, dosledno potrebi za sprovođenje opsežne istrage i poštovanja lokalnog zakona.

P: Miloš sumnja da jedan od njegovih kolega podmićuje državnog službenika. Ima dokaz kojim može da podrži svoju tvrdnju. Međutim, zabrinut je da će, ako podeli previše detalja, njegov kolega znati da je on podneo prijavu. Odlučuje da anonimno kontaktira odeljenje za poslovno ponašanje i prijavi svoje sumnje, jednostavno navodeći da je njegov kolega možda umešan u korupciju. On pretpostavlja da će Monsanto na osnovu ovih informacija moći da istraži dalje. Da li je Miloš podneo kvalitetnu prijavu?

O: Ne. Iako je Miloš uradio pravu stvar što se izjasnio o navodnom etički lošem ponašanju, nije pružio dovoljno informacija da bi Monsanto sproveo efikasnu istragu. Pošto Miloš ima dokaz kojim može da potkrepi svoje tvrdnje protiv ovog kolege, važno je da taj dokaz podeli sa odeljenjem za poslovno ponašanje. To može da učini i zadržavajući svoju anonimnost, pošto Monsanto ima metode za komunikaciju sa nama pri čemu ne otkriva našu anonimnost, tamo gde to lokalni zakoni dozvoljavaju.

Posledice lošeg ponašanja

Svi smo dobili alatke koje su nam potrebne da činimo prave stvari. U slučaju da dođe do lošeg ponašanja, posledice mogu da budu ozbiljne. Kršenja našeg kodeksa, smernica kompanije ili zakona mogu da budu kažnjena disciplinskim merama – sve do, i uključujući, raskida radnog odnosa. Loše ponašanje takođe obuhvata sve lažne tvrdnje, bez obzira na to da li su izrečene anonimno. Pravno i etičko loše ponašanje može kao posledicu za umešane pojedince i kompaniju Monsanto da ima kazne, globe ili prekršajno ili krivično gonjenje.

Naša posvećenost ljudima

Inkluzivno radno mesto

Način na koji se međusobno ophodimo ima značajan uticaj na način na koji nas drugi vide. Kao kompanija, ostajemo posvećeni raznolikosti, shvatajući da razna porekla i iskustva dodaju vrednost poslu koji obavljamo. Kao pojedinci, moramo da postupamo jedni prema drugima pošteno, poštujući jedinstvene talente i ideje koje svaki zaposleni donosi u Monsanto. To je naša obaveza prema ljudima koji čine snažnijom našu reputaciju i doprinose stalnom uspehu.

Poštovanje ove obaveze znači da odluke koje se odnose na zaposlenje donosimo na osnovu zasluga. Monsanto politika ne dozvoljava rasnu diskriminaciju, diskriminaciju na osnovu boje kože, veroispovesti, pola, životne dobi, nacionalnog porekla, invalidnosti, statusa veterana, svesti o pripadnosti određenom polu i načinu ispoljavanja ovog identiteta, seksualne orijentacije, urođenog ili stečenog porekla, kako se manifestuje kod pojedinaca, pravnih aktova, navoda i raznih organizacija. Učinićemo u dobroj veri sve da obezbedimo razumno prihvatljiv smeštaj ljudima sa invaliditetom.

Monsanto takođe zabranjuje svaki oblik uznemiravanja. Uznemiravanje podrazumeva sve tipove neprihvatljivog, nasilnog, ponižavajućeg ili zastrašujućeg ponašanja prema drugoj osobi. Uznemiravanje može da bude verbalno, fizičko, elektronsko ili vizuelno, a po svojoj prirodi može da bude seksualno ili neseksualno. Sloboda od ilegalnog uznemiravanja je pravo koje Monsanto u potpunosti podržava i poštuje.

Bezbedno, zdravo i zaštićeno radno okruženje

U kompaniji Monsanto, bezbednost i zaštita su odgovornost svih. Odlučni smo u nastojanju da održavamo radno okruženje u kome nema bezbednosnih opasnosti i koje promoviše zdravlje i bezbednost svih zaposlenih, posetilaca i klijenata, kao i zajednica u kojima radimo. Kako bismo zaštitili naše zdravlje i bezbednost, kao i naših saradnika i zajednica, neophodno je da se pridržavamo ne samo procesa i procedura koje je usvojila naša kompanija, već i zakona i propisa koji važe za naše poslovanje. Ako znate za bilo koju nebezbednu praksu ili opasno stanje ili pak bilo koju akciju ili ponašanje koje ometa ili bi moglo da ometa vašu bezbednost i bezbednost drugih, imate obavezu da odmah prijavite tu situaciju. Za više informacija o našim različitim bezbednosnim i zaštitnim uslovima i procedurama, pogledajte srodne smernice u Monsanto priručniku za zaštitu životne sredine, bezbednost i zdravlje ili veb sajt posvećen globalnoj bezbednosti.

Narkotici i alkohol

Učiniti Monsanto odličnim mestom za rad znači učiniti ga bezbednim mestom za rad. Zloupotreba narkotika i alkohola ograničava našu sposobnost za bezbedno obavljanje poslova, što nas dovodi u opasnost. Iz tog razloga, nikada ne smemo da radimo pod uticajem alkohola, ilegalnih narkotika ili lekova koji se izdaju na recept a koji mogu da umanje našu sposobnost za obavljanje radnih obaveza ili da stvore nebezbedno radno okruženje. Monsanto dozvoljava ograničena izuzeća od ovog pravila, kao u slučajevima kada se alkohol služi tokom ovlašćenih kompanijskih događaja. Čak i u tim slučajevima, očekujemo uzdržanost i pravilno rasuđivanje.

Nasilje na radnom mestu

Činovi nasilja ili pretnje nasiljem negativno utiču na našu sveukupnu bezbednost na radnom mestu, zaštitu i zdravlje – isto kao zloupotreba supstanci ili bilo koja druga opasna praksa. Stoga je svaki nasilan ili fizički agresivan čin, čak i u svrhu šale, strogo zabranjen u kompaniji Monsanto. Ako ste vi ili neko koga znate dobili pretnju nasiljem ili ste bili žrtva nasilja, imate obavezu da odmah prijavite tu situaciju. Ukoliko se vi, vaši saradnici ili bilo koji drugi pojedinac koji posluje sa kompanijom Monsanto nađe u neposrednoj opasnosti, kontaktirajte lokalne vlasti a potom Globalnu bezbednost. Na kraju, obratite se svom direktoru ili drugom resursu navedenom u ovom kodeksu.

P: Gordana veruje da je jedna od njenih saradnica žrtva nasilja u porodici. Ne želi da bude nametljiva, ali je zabrinuta za bezbednost svoje kolegice. Šta bi Gordana trebalo da uradi?

O: Gordana bi trebalo da obelodani navodno zlostavljanje. Nije neobično da zlostavljač traži zlostavljanog partnera na poslu, čime ugrožava ne samo žrtvu već takođe i njene saradnike. Prijavite odmah svaki znak porodičnog nasilja rukovodstvu i Globalnoj bezbednosti. Neki od indikatora su sledeći:

- Saznanje o postojećoj zabrani prilaska
 - Neobičajan broj poziva telefonom ili poruka e-pošte od aktuelnog ili bivšeg partnera i odbijanje razgovora ili odgovaranja na telefonske poruke
 - Povrede kao što su masnice, modrice na očima ili prelomi kostiju – posebno ako žrtva pokušava da ih prikrije ili daje neuverljiva objašnjenja o tome kako su povrede nastale
 - Znaci emocionalnog neraspoloženja, kao što su neobičajena mirnoća ili udaljavanje od ostalih
-

P: Tanja je bila svedok incidenta u postrojenju kojom prilikom je povređeno nekoliko njenih saradnika. Povrede su blage i sanirane su na licu mesta priborom prve pomoći, ali Tanja smatra da bi te osobe trebalo da potraže odgovarajuću medicinsku pomoć. Njen direktor odbija da dokumentuje incident, napominjući da bi mogla da snosi ozbiljne posledice ako prijavi povređivanje radnika. Tanja ne želi da rizikuje svoj posao zbog malog incidenta, ali veruje da bi bilo ispravno prijaviti ga. Kako bi trebalo da reši ovu situaciju?

O: Tanja je u pravu – pravilno je da prijavi ovu situaciju. Lakše povrede bi trebalo prijaviti kako bi se sprečila mogućnost od ponavljanja ili da bi se sprečila teže povrede. Naša kompanija je usvojila i koristi određene procese kako bi osigurala našu bezbednost, a jedini način da se ti procesi poboljšaju je da se obelodani kada nešto krene pogrešno. Ako Tanjin direktor neće da podnese prijavu, Tanja bi trebalo da se obrati svom kontaktu za zaštitu životne sredine, bezbednosti i zdravlja ili da kontaktira Monsanto alarmna linija.

Poštovanje ljudskih prava

Sa preko 20.000 neposredno zaposlenih i proizvodnjom semena u preko 40 zemalja, Monsanto ima mogućnost da ostvari pozitivan uticaj na živote naših radnika i znatan broj radnika koji se uključeni u naše proizvodne aktivnosti. Kako bismo u tom pogledu sprovodili naše akcije, usvojili smo Smernice o ljudskim pravima 2006. godine i započeli program za poboljšanje života svih naših zaposlenih i radnika u lancu proizvodnje i isporuke semena, bez obzira da li rade u postrojenjima u našem vlasništvu ili za treću stranu. Smernice sadrže

obaveze koje se odnose na rad dece, prinudni rad, kompenzaciju, radno vreme, uznemiravanje i nasilje, diskriminaciju, slobodu udruživanja, bezbednost na radu i usklađenost sa zakonom. Osnova našeg pristupa je neprekidno unapređivanje i aktivno radimo sa našim poslovnim partnerima kako bismo odgovorili jedinstvenim izazovima koje postavlja ručni rad u poljoprivredi, posebno u ekonomijama u razvoju.

Dosledno našoj posvećenosti da zaštitimo, poštujemo i unapređujemo ljudska prava, Monsanto je usvojio svoje smernice o ljudskim pravima koje se zasnivaju na *Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima* i *Fundamentalnim principima i pravima na radu* Međunarodne organizacije rada. Više informacija ćete naći u [Posvećenosti ljudskim pravima kompanije Monsanto](#) na našoj veb lokaciji.

P: Stefan obavlja procenu mnogih uzgajivača koji sa kompanijom Monsanto imaju ugovor da bi se uverio da se prema njihovim radnicima odnose pošteno i u skladu sa našim smernicama o ljudskim pravima. Sezonski radnici se mogu plaćati po satu i Stefan zna da svim zaposlenima pod ugovorom mora biti plaćena zakonska minimalna zarada ili više od nje. Jedan od farmera kaže Stefanu da neki radnici imaju manje iskustva od drugih i da im je učinak pri obavljanju poslova manji. Stoga, nema smisla da se tim osobama plaća minimalna nadnica. Kako bi Stefan trebalo da reaguje?

O: Stefan bi trebalo jasno da stavi do znanja tom farmeru da se o stavu naše kompanije ne može pregovarati. Svim radnicima će biti isplaćen najmanje zakonski minimum za sve radne sate. Probleme sa učinkom bi trebalo rešavati zasebno, a sve preduzete mere moraju da budu u skladu sa lokalnim zakonom. Ako znate ili sumnjate da bilo koji od naših poslovnih partnera ne ispunjava zakonske nivoe nadoknade, odmah iznesite problem svom direktoru ili drugom resursu. Monsanto će preduzeti odgovarajuće korake kako se taj problem ne bi ponavljao.

Privatnost ličnih informacija

U sklopu našeg zaposlenja u Monsanto, kompaniji dajemo neophodne lične informacije o sebi. Te informacije mogu da obuhvataju radnu biografiju, identifikacione brojeve dodeljene od strane državnih organa, kontakt informacije, bračni status, kriminalni i medicinski dosije, pored ostalih stvari. Naša kompanija je posvećena zaštiti tih informacija, dosledno važećim zakonima o zaštiti privatnosti, uključujući pravila koja se odnose na prikupljanje, obradu, zaštitu, prenos i otkrivanje ličnih informacija.

Ukoliko u vaše radne obaveze spada prikupljanje, izmena, prenos, obrada, skladištenje ili korišćenje ličnih informacija zaposlenih, imate obavezu da poštujete važeće zakone o zaštiti privatnosti podataka i druge interne kontrole koje štite ove lične informacije. Nikada ne delite takve informacije sa onima koji nemaju ovlašćenu poslovnu potrebu da ih znaju. Ako imate pitanja o zaštiti ličnih informacija, želite da pristupite svojim ličnim informacijama ili da ih izmenite, ili niste sigurni da li se neki podaci smatraju ličnim podacima, obratite se stručnjaku za ljudske resurse ili pravnoj službi u svom regionu.

Naša posvećenost našim partnerima, klijentima i dobavljačima

Upravljanje proizvodima

Upravljanje proizvodima je Monsantoova obaveza za pristup i podršku našim proizvodima i tehnologijama. To činimo procenjivanjem da li su ti proizvodi i tehnologije bezbedni i odgovorni u pogledu zaštite životne sredine. Druga ključna komponenta upravljanja proizvodima je naša obaveza da objasnimo i promovišemo pravilno i odgovorno korišćenje naših proizvoda i tehnologija, posebno u pogledu standarda i principa zajednice.

Znamo da su integritet i kvalitet proizvoda integralni delovi upravljanja proizvodima i shvatamo ih veoma ozbiljno. Razmatranjem životne sredine i procenjivanjem bezbednosti naših proizvoda i tehnologija tokom čitavog životnog ciklusa proizvoda, samouvereno možemo da promovišemo njihovo pravilno i odgovorno korišćenje. Monsantoov vodeći tim za upravljanje proizvodima nadgleda razvoj i primenu inicijativa za upravljanje i predstavlja resurs koji nam pomaže da ostvarimo ciljeve upravljanja. Upravljanje proizvodima je odgovornost koju dele svi zaposleni i od nas se očekuje da podržimo inicijative koje se na to upravljanje odnose.

[Veb lokacija posvećena utvrđivanju usklađenosti proizvoda](#)

Naučno istraživanje

U Monsanto znamo i shvatamo važnost sprovođenja etičkog naučnog istraživanja. Veliki deo našeg uspeha zavisi od građenja poverenja sa različitim grupama i ljudima, a veliki deo tog poverenja će zavisiti od preciznosti i pouzdanosti naučnih podataka koje pružamo.

Da bismo održali etičko istraživanje proizvoda, takva istraživanja moraju da se obavljaju uz:

- Odobrene protokole i odgovarajuće kontrole
- Recenziju od strane podjednako stručnih lica ili nadgledanje provere kvaliteta, po potrebi
- Podatke koji su precizno zabeleženi, koji se mogu reprodukovati ili ih je moguće rekonstruisati i koji su pravilno dokumentovani
- Primenu odgovarajuće statističke analize ili analize podataka

Integritet i kvalitet proizvoda

Monsanto je posvećen integritetu svojih proizvoda i doslednoj isporuci proizvoda najvišeg kvaliteta. Tu posvećenost ispunjavamo kroz standardizovane procese koji se neprekidno poboljšavaju. Posvećenost kvalitetu je zajednički element koji prožima celu našu organizaciju i koji nas povezuje sa klijentima. Isporučujemo proizvode koji ispunjavaju sve zakonske i ugovorne obaveze. Posvećeni smo deljenju najboljih primena u praksi i drugih alatki sa našim partnerima i klijentima u nastojanju da obezbedimo bogato i dosledno korisničko iskustvo sa našim proizvodima. Integritet i kvalitet proizvoda se ostvaruju svim našim aktivnostima na dnevnoj osnovi.

Usklađenost sa propisima

Globalno poslovanje obavljamo u izuzetno regulisanom okruženju. Naše biotehnološke i hemijske proizvode pre komercijalizacije moraju da odobre regulatorne agencije. U Monsanto se pridržavamo svih relevantnih međunarodnih, državnih i lokalnih zakona i propisa. Sprovodimo rigorozne procene kako bismo osigurali bezbednost svih naših proizvoda. Pored toga, ispunjavanjem ili prevazilaženjem svih regulatornih zahteva, uveravamo naše klijente, uzgajivače i potrošače da smo uspostavili bezbednost svih naših proizvoda i da smo, kada se to zahteva, zadovoljili rigorozne provere odgovarajućih regulatornih tela radi obezbeđivanja slobodnog korišćenja naših proizvoda i njihovu prodaju na međunarodnim tržištima.

P: Ako ne radim u odeljenju za regulativu, ali radim u proizvodnji sa proizvodom koji podleže određenim propisima, da li mi je potrebna specijalna obuka?

O: Da. Svaki zaposleni koji dolazi u kontakt ili radi sa proizvodima koji podležu određenim propisima moraju da prođu specijalizovanu obuku kako bismo bili sigurni da prate odgovarajuće protokole i sisteme osmišljene da osiguraju bezbednost proizvoda i usklađenost sa regulatornim zahtevima.

Prakse pravičnog marketinga

Kada marketinški predstavljamo naše proizvode ili ih prodajemo, veoma je bitno da koristimo samo pravične, etičke taktike. Oni među nama čije su odgovornosti prodaja, reklamiranje, promocija i marketing moraju da vode računa da svoje obaveze ispunjavaju istinitim i preciznim prikazivanjima. Nikada ne smemo davati lažne ili obmanjujuće izjave o kvalitetu i dostupnosti naših proizvoda niti proizvoda naših konkurenata. Pored toga, ne smemo da pravimo nepravična ili netačna poređenja naših i proizvoda konkurenata. To obuhvata selektivan izbor činjenica ili davanje nekompletnih izjava o proizvodima naših konkurenata ili našim sopstvenim proizvodima.

Pošteno poslovanje u našoj delatnosti takođe znači da se nikada ne upuštamo u komercijalno podmićivanje. Komercijalno podmićivanje se ostvaruje kada drugima damo nešto vredno – ili oni daju nešto vredno nama – sa namerom da se na neodgovarajući način utiče na poslovnu odluku ili čin. Bez obzira na to da li se komercijalno podmićivanje obavlja direktno ili preko treće strane, Monsanto nikada ne oprašta niti toleriše takvo ponašanje.

P: Jednog popodneva Milan se nalazi na poslovnom ručku sa novim klijentom. Tokom razgovora, klijent obaveštava Milana o velikom uspehu koji postiže sa našim proizvodima. On kaže Milanu koliko je zadovoljan nivoom usluge koju dobija od Monsanto i deli sa njim nekoliko priča o ranijim problemima sa proizvodima konkurenata. Milan se zahvaljuje klijentu na povratnim informacijama i pita da li njegove komentare može da upotrebi u novoj marketinškoj inicijativi. Klijent dozvoljava da Monsanto upotrebi njegove izjave i Milan se odmah baca na posao izrade radne verzije letka koji planira da podeli svojim klijentima sledećeg dana. Da li je ovo u redu?

O: Verovatno ne. Informacije koje koristimo kao deo naših marketinških kampanja moraju da pregledaju stručnjaci za različite teme u celoj našoj kompaniji pre njihovog objavljivanja. Ovo je posebno važno za obezbeđivanje istinitosti i preciznosti naših tvrdnji, kao i da bismo bili

sigurni da ne potcenjujemo proizvode naših konkurenata. Milan bi trebalo da podeli ove izjave sa svojim direktorom ili da se posavetuje sa kolegom iz pravne službe kako bi odredio da li se mogu koristiti za obraćanje klijentima ili ne. Ne bi trebalo da preduzima nikakvu akciju na svoju ruku pre nego što dobije odgovarajuće odobrenje.

Usklađenost sa zakonima o konkurenciji

Monsanto se nadmeće pošteno i energično u našoj delatnosti. Mnoge zemlje u kojima poslujemo imaju zakone koji zabranjuju akcije koje nepošteno ograničavaju trgovinu. Zakoni o konkurenciji – koji se ponekad nazivaju antimonopolski zakoni – mogu da se razlikuju od zemlje do zemlje. Takvi zakoni u principu imaju dosledan pristup pravilima koji utiču na to kako dva konkurenta mogu da posluju jedan sa drugim. Svi zakoni o konkurenciji zabranjuju antikonkurentne akcije, kao što su:

- Fiksiranje cena
- Lažiranje ponuda
- Raspodela klijenata, tržišta ili teritorija sa konkurentom
- Koordinacija sa drugima kako bi odbili da posluju sa klijentom

Ukoliko konkurent pokuša da razgovara sa vama o bilo kojoj od ovih antikonkurentskih praksi, trebalo bi da izrazite svoje neslaganje, momentalno prekinete razgovor i prijavite razgovor pravnoj službi. Učestvovanje u zabranjenim antikonkurentskim radnjama ne predstavlja samo rđavu uslugu našim klijentima, već bi mogla da izazove ozbiljne posledice po vas i kompaniju. Zapravo, čak i *pojavljivanje* zabranjenog ugovora može da ima ozbiljne posledice po našu kompaniju. Ukoliko vam se predloži bilo koja zabranjena akcija, pobrinite se da jasno predstavite da je odbijate.

Zakoni o konkurenciji mogu da budu komplikovani i značajno mogu da se razlikuju u pogledu načina poslovanja dobavljača i njegovog klijenta u vertikalnom lancu snabdevanja. Nemojte pretpostavljati da će prakse koje su odobrene ili zabranjene u jednoj zemlji biti odobrene ili zabranjene u drugoj. Na kraju, ako klijent ili dobavljač predloži da u koordinaciji sa njim nanesete štetu nekom od njegovih konkurenata, to je još jedna situacija u kojoj morate da prekinete razgovor i da se posavetujete sa svojim direktorom ili pravnom službom o toj situaciji i primenjivim pravilima.

Poverljive informacije Monsanto i drugih kompanija

Zakoni o konkurenciji, zakoni o intelektualnoj svojini i zakoni protiv pronevere poslovnih tajni primenjuju se na načine na koje prikupljamo informacije o našim konkurentima. Iako slobodno možemo da koristimo javno dostupna sredstva za istraživanje proizvoda naših konkurenata, njihovih usluga i marketinških kampanja, nikada ne smemo pribegavati neetičkim taktikama. To znači da nikada ne smemo lažno da se predstavljamo radi dobijanja određenih informacija.

Konkurentne osetljive informacije su vrsta informacija koje nisu javne, a koje se odnose na naše konkurentne aktivnosti za koje ne želimo da budu dostupne našim konkurentima. Informacije koje Monsanto smatra poverljivim su informacije koje bi drugi mogli da upotrebe da bi nam naneli štetu ili stekli prednost nad nama. U njih spadaju poslovne tajne i druge informacije o našoj intelektualnoj svojini i informacije koje ne objavljujemo javno o našim finansijama, zaposlenima, istraživanju, otkrićima, planovima, projektima, strategijama, proizvodima, procesima, izazovima i mogućnostima i pravnim pitanjima. Kao što te konkurentne osetljive informacije ne bismo dostavili konkurentu, ne bismo smeli da tražimo takve informacije od konkurenata. I baš kao što očekujemo od naših bivših zaposlenih da će

sačuvati naše poverljive informacije, ne bi trebalo da tražimo od bivših zaposlenih naših konkurenata da prekrše obaveze poverljivosti prema svojim bivšim poslodavcima. Ukoliko nenamerno dođete do konkurentno osetljivih informacija od konkurenta koje on ne želi da otkrije, ne koristite ih niti ih distribuirajte osim i dok ne razgovarate o ovom pitanju sa pravnom službom i od nje dobijete odobrenje.

Da biste saznali više o tome šta čini poverljive ili konkurentne osetljive informacije, pogledajte odeljak „Poverljive i sopstveničke informacije“ ovog kodeksa. Pored toga, ugovor o radu koji ste potpisali kada ste se pridružili Monsanto možda sadrži rezime vaših obaveza poverljivosti.

Trgovinska udruženja

Potrebno je da budemo pažljivi kada prisustvujemo skupovima trgovinskog udruženja ili drugim događajima iz naše delatnosti na kojima mogu da budu prisutni i konkurenti. Tokom interakcije sa konkurentima na ovim događajima, moramo da izbegavamo razgovore na bilo koju temu koja bi mogla da se smatra pokušajem ograničavanja konkurencije. Potrebno je takođe da vodimo računa kada razgovaramo o poslovanju kompanije Monsanto sa našim kolegama, jer drugi mogu da slušaju naše razgovore. Zapamtite, ako konkurent pokuša da sa vama razgovara o zabranjenoj temi, odmah prekinite razgovor i prijavite slučaj svom direktoru ili pravnoj službi.

P: Svetlanu je jedan od njenih dugogodišnjih klijenata upravo obavestio da je dobio pozivnicu za događaj koji priređuje konkurent kompanije Monsanto. Klijent joj kaže da je ovaj konkurent organizovao događaj samo za klijente kako bi prikazao paletu proizvoda organizacije i predstavio performanse. potom klijent pita Svetlanu da li želi da mu se pridruži kao gost kako bi saznala više informacija, napominjući da bi to pomoglo Monsanto prilikom usvajanja budućih strategija određivanja cena i razvoja proizvoda. Pošto ju je pozvao jedan od naših klijenata, da li je u redu da Svetlana prisustvuje ovom događaju?

O: Verovatno ne. U pozivnici je naglašeno da je događaj samo za klijente. Prisustvovanjem prezentaciji sa klijentom kompanije Monsanto, Svetlana bi mogla da bude optužena za lažno predstavljanje – što je radnja koja bi bila neetička i imala ozbiljne posledice po našu kompaniju. Svetlana bi trebalo da se zahvali klijentu na ovim informacijama, ali i da jasno istakne da Monsanto prikuplja osetljive informacije samo na transparentne načine. Događaju bi trebalo da prisustvuje samo ukoliko bi klijent zatražio i dobio dozvolu da Svetlana bude na događaju, uz prethodno jasnu napomenu da Svetlana radi za Monsanto.

Poštovanje privatnosti poverljivih informacija

Cenimo poverenje koje naši klijenti, dobavljači i druge strane imaju u Monsanto kada nam dostavljaju informacije. Da bismo održali to poverenje, potrebno je da budemo posebno oprezni u zaštiti njihovih informacija – bilo poverljivih, ličnih ili osetljivih – isto kao što pažljivo štitimo naše informacije. Ako vas priroda posla u kompaniji Monsanto dovodi u kontakt sa poverljivim, ličnim ili osetljivim podacima treće strane, vaša je dužnost da sa njima postupate pravilno i u skladu sa važećim zakonima. Nikada ne delite takve informacije sa onima koji nemaju ovlašćenu poslovnu potrebu da ih znaju. Ukoliko ste u nedoumici, pitajte svog neposrednog rukovodioca ili pravnu službu kompanije Monsanto za savet.

Odnosi sa dobavljačima i klijentima

Naši klijenti, dobavljači i ostali poslovni partneri igraju ključnu ulogu u našem uspehu kao kompanije. Nastojimo da sve vreme održimo odnose uzajamnog poštovanja i poverenja sa tim stranama. U tom pogledu, moramo biti iskreni u svakom našem poslovanju sa postojećim ili potencijalnim klijentima, dobavljačima i ostalim poslovnim partnerima. Svi ugovori moraju biti pošteno dogovoreni i bez prevare ili nepreciznosti. Pored toga, prilikom izbora dobavljača ili podugovarača koji će kompaniji Monsanto pružati proizvode ili usluge ili raditi u ime kompanije Monsanto, to moramo učiniti pošteno. Naše izbore zasnivamo na pravilnom odmeravanju svih činjenica, koje obuhvataju kvalitet, evidencije bezbednosti, tehničku sposobnost, prethodno iskustvo, pouzdanost, cenu, raspored i dostupnost, a nikada na nepravednoj pristrasnosti ili drugim ilegalnim razlozima.

Naša posvećenost našoj kompaniji i deoničarima

Izbegavanje sukoba interesa

Ključna komponenta ispunjavanja naše posvećenosti našoj kompaniji i deoničarima je izbegavanje sukoba interesa. Sukob interesa nastaje kada su naši lični, društveni, finansijski ili politički interesi suprotstavljeni tim interesima naše kompanije. Sukobi interesa mogu da umanje uspeh naše kompanije i stvore utisak da ne posluje pošteno ili nepristrasno. Sukobi mogu da nastanu prilikom poslovanja sa eksternim osobama ili grupama, kao i iz odnosa koje delima sa drugima u kompaniji Monsanto. U nastavku su navedene neke uobičajene situacije sukoba interesa koje moramo da izbegnemo.

Poslovni pokloni i reprezentacija

Razmena poslovnih znakova pažnje kao što su pokloni ili ponude za zabavu je uobičajena praksa koja podstiče razvoj dobre volje između kompanija i njihovih klijenata ili poslovnih partnera. Bez obzira na to da li ih nudimo ili dobijamo, pokloni i reprezentacija lako mogu da stvore stvaran ili očigledan sukob interesa. Da bismo izbegli čak i izgled neodgovarajućeg povlašćenog tretmana, možemo da dajemo ili primamo samo poklone i reprezentaciju u odnosu na naše klijente ili poslovne partnere koji su:

- Nezatraženi
- Skromni
- Zakonski
- Retki
- Prikladni
- Nenovčani ili ekvivalenti novčanim iznosima

Čak i ako poklon ili vid reprezentacije ispunjava kriterijume iznad, ne smemo da ih ponudimo ili primimo ako bi to izgledalo neprikladno. Ako ste u nedoumici oko poslovnog znaka pažnje koji ste dobili ili nameravate da date, posavetujte se sa pravnom službom ili odeljenjem za poslovno ponašanje.

Korporativne mogućnosti

Donošenje etičkih, objektivnih odluka u ime Monsanto znači da se nikada ne nadmećemo sa kompanijom za korporativne mogućnosti. To znači da nikada za sebe ne smemo da iskoristimo bilo koju mogućnost koju smo otkrili na osnovu pozicije koju zauzimamo u kompaniji Monsanto ili korišćenjem kompanijske imovine niti bilo koje mogućnosti za koju je interesovanje pokazala naša kompanija. Pored toga, ne smemo da usmeravamo naše prijatelje ili rođake da iskoriste neku takvu investiciju ili aktivnost.

Zaposlenje van kompanije

Dok smo zaposleni u Monsanto, delimo posvećenost unapređenju interesa naše kompanije i maksimalnoj posvećenosti poslu. Može da bude teško ispuniti tu posvećenost ako smo takođe samozaposleni ili zaposleni u drugoj kompaniji. Iako naša kompanija ne zahteva da ograničimo naše mogućnosti, važno je da ne prihvatimo zaposlenje van kompanije koje ometa našu sposobnost za obavljanje poslova u Monsanto. Ne možemo da prihvatimo istovremeno zaposlenje kod konkurenta. Ne možemo, bez pažljivog razmatranja i odobrenja, da prihvatimo zaposlenje kod klijenta, dobavljača ili drugog poslovnog partnera kompanije Monsanto. To bi stvorilo ozbiljan sukob interesa. Pre nego što prihvatiti bilo koje zaposlenje

van kompanije, posavetujte se sa svojim rukovodiocem ili odeljenjem za poslovno ponašanje.

Poslovanje sa članovima porodice i prijateljima

Ponekad ćemo raditi pored članova porodice ili prijatelja. Kako bismo izbegli utisak protekcije, ne smemo da ulazimo u odnos koji podrazumeva izveštavanje sa članovima uže porodice. U članove uže porodice spadaju bračni drugovi, partneri, deca, pastarci, roditelji, očuh odnosno maćeha, polubraća ili polusestre, tazbina i drugi članovi domaćinstva. Osim toga, ne smemo biti uključeni u proces zapošljavanja bilo kog člana uže porodice. Iako ove strukture koje podrazumevaju izveštavanje mogu da postoje nakon akvizicija, važno je da ih restrukturiramo što je pre to praktično moguće.

Finansijski interesi

Baš kao što Monsanto poštuje našu odluku da potražimo razumno zaposlenje van kompanije, naša kompanija takođe poštuje naše pravo da upravljamo ličnim investicijama. U zavisnosti od veličine investicije, naši lični finansijski interesi imaju potencijal da stvore konfliktnu situaciju. Svaka spoljna investicija koju direktno posedujemo ili nad kojom imamo kontrolu ne sme da se meša niti da negativno utiče na naše odluke kao zaposlenih.

Sukobi interesa mogu da nastanu na brojne načine – u prethodnim odeljcima je navedeno samo nekoliko. Ukoliko znate ili sumnjate da ste u sukobu interesa i to ne otkrijete, *predstavlja* kršenje ovog kodeksa. Iz tog razloga, trebalo bi odmah da otkrijete svaki stvaran ili potencijalan sukob interesa svom direktoru ili odeljenju za poslovno ponašanje kako biste dobili pomoć.

Zaštita kompanijske imovine i informacija

U okviru našeg rada u Monsanto, imamo pristup različitoj imovini kompanije. Ta imovina obuhvata fizičku imovinu kompanije kao što su oprema, vozila, računari, fondovi i postrojenja. Naša je odgovornost da zaštitimo tu imovinu od gubitka, krađe, oštećenja, propadanja ili zloupotrebe. Od nas se takođe očekuje da takve resurse koristimo u odgovarajuće poslovne svrhe. Povremena upotreba u privatne svrhe kompanijske imovine kao što su telefoni, računari i kopir aparati može da bude dozvoljena, ali ta upotreba mora da bude zakonita i ne sme da ometa naš dnevni rad. Ako sumnjate na krađu, prevaru ili neodgovarajuće i nezakonito korišćenje kompanijske imovine, imate obavezu da to prijavite svom direktoru, finansijskoj službi, službi za ljudske resurse, Monsanto globalnoj bezbednosti ili odeljenju za poslovno ponašanje. Pogledajte Smernicu korporativnog upravljanja broj 85005.00.

Poverljive i vlasničke informacije

Kompanijski resursi nisu ograničeni na fizičku svojinu. U stvari, među najdragoceniju svojinu kompanije spadaju poverljive i vlasničke informacije koje posedujemo. Poverljive informacije su uobičajeno informacije koje nisu javne i koje bi mogle da budu štetne po Monsanto ukoliko se otkriju. U nastavku navodimo neke primere poverljivih informacija:

- Informacije o pedigreu semena i roditeljskoj liniji
- Financijske ili tehničke informacije
- Podaci o cenama
- Sopstveni procesi ili formule
- Struktura troškova i povezani podaci
- Korporativne marketinške strategije

- Dizajn opreme i mašina
- Liste klijenata
- Poslovni planovi
- Istraživački podaci i evidencije
- Regulatorne strategije
- Materijalne informacije koje nisu javne

Naša je odgovornost da zaštitimo poverljive i sopstveničke informacije naše kompanije od neovlašćene upotrebe. U vezi sa tim, ne smemo da otkrivamo takve informacije nikome izvan Monsanto ili čak nekome u Monsanto koji nema jasnu poslovnu potrebu da ih zna. Pored toga, moramo da preduzmemo odgovarajuće mere kako bismo se osigurali da te informacije nikada ne budu izgubljene, ukradene, zagubljene ili ostavljene bez nadzora. Ova pravila takođe važe za sve kompanijske uređaje na kojima se možda skladište takve informacije, kao što su prenosivi računari ili drugi mobilni uređaji.

Na kraju, budite oprezni kada o poverljivim informacijama razgovarate na javnim mestima, kao što su restorani, vozovi, aerodromski terminali i zajedničke oblasti kompanije. Najbolje je da takve razgovore vodite na privatnijim lokacijama, na kojima drugi ne mogu da prisluškuju. Ako znate ili sumnjate da su poverljive informacije nepravilno otkrivene, izgubljene ili ukradene, odmah prijavite svoju zabrinutost svom direktoru, Monsanto globalnoj bezbednosti ili odeljenju za poslovno ponašanje.

Kao i u slučaju svih drugih poverljivih informacija, moramo da vodimo računa da zaštitimo naše poslovne tajne i da ih nikada ne otkrivamo nikome izvan kompanije koji nije pristao da te informacije očuva poverljivim. Ne delite takve informacije sa bilo kojim zaposlenim u kompaniji Monsanto koji nema poslovnu potrebu da ih zna.

Više informacija koje se konkretno odnose na bezbednost germplazme naći ćete u našim smernicama za zaštitu pedigrea i roditeljske linije.

Intelektualna svojina

Neke informacije kojima možda imate pristup mogu da obuhvataju intelektualnu svojinu. Još jedna svojina koju moramo da zaštitimo, intelektualna svojina, se smatra dragocenom imovinom kompanije, a u primere spadaju:

- Poslovne tajne
- Autorska prava
- Zaštitni znakovi
- Patenti
- Prava na dizajn
- Logotipi
- Brendovi

Osim toga, sva intelektualna svojina koju stvorimo dok smo zaposleni u našoj kompaniji u okviru obima našem posla u Monsanto pripada kompaniji. Ako niste sigurni da li je neka informacija klasifikovana kao intelektualna svojina, kontaktirajte pravnu službu.

P: Nikoli se obratila grupa spolja sa predlogom da govori na naučnoj konferenciji o tehnologiji iz njegove stručne oblasti. Trenutno on radi na veoma važnom istraživačkom projektu u kome je ostvareno nekoliko ključnih dostignuća u razvoju. Voleo bi da na ovo

konferenciji razgovara o nekim elementima svog aktuelnog istraživanja. Može li Nikola to da uradi?

A: Moguće je. Pre nego što javno razgovara o bilo kojoj osetljivoj informaciji kompanije Monsanto koja se može smatrati intelektualnom svojinom, neophodno je da je prvo proceni odgovarajući zvaničnik – u ovom slučaju Monsanto advokat za intelektualnu svojinu – *pre* njenog objavljivanja. Nikola bi trebalo da se drži osnovnih informacija za koje zna da nisu poverljive za Monsanto i zatraži savet i odobrenje za svoj govor od odgovarajućih resursa pre nego što održi prezentaciju.

Odgovarajuće korišćenje tehnologija kompanije

Tehnologije igraju bitnu ulogu podrške poslu koji obavljamo u Monsanto. te alatke nam omogućavaju fleksibilnost u obavljanju poslova i pomažu nam da budemo kreativniji i efikasniji u aktivnostima u kompaniji. Te iste alatke, međutim, zahtevaju pažljivu i odgovornu upotrebu kako bi se obezbedilo da je korišćenje dosledno dobrim poslovnim praksama i da ne ometa poslovne operacije ili saradnike.

Kada je reč o kompanijskoj tehnologiji, imamo obavezu da tu svojinu koristimo na odgovarajući, etički i bezbedan i zaštićen način, kao i u okviru zakona. Poput ostalih resursa kompanije, ograničeno korišćenje Monsanto tehnologija u privatne svrhe je dozvoljeno. Međutim, važno je imati na umu da, tamo gde je to dozvoljeno zakonom, naša kompanija može da nadgleda i proverava takvo korišćenje. To podrazumeva sve informacije poslate, primljene ili uskladištene u okviru Monsanto naloga e-pošte ili glasovne pošte. Time su obuhvaćene i informacije koje stvaramo, šaljemo, primamo, obrađujemo ili skladištimo na tehnološkim uređajima kompanije, kao što su prenosivi računari, telefoni i drugi sistemi i uređaji. Iz toga razloga, prilikom korišćenja tehnologija kompanije, svi moramo da vodimo računa da kada:

- Stvaramo bilo koju pisanu komunikaciju ili dokumente delujemo u skladu sa našim zavetom, smernicama o ljudskim pravima i ovim kodeksom, kao i sa drugim kompanijskim smernicama.
- Pregledamo Internet izbegavamo neprikladne ili neodobrene veb sajtove i usluge zasnovane na vebu
- Prenosimo podatke ovlašćenim eksternim stranama to činimo samo korišćenjem odobrenih usluga za prenos podataka kompanije
- Koristimo računarske resurse izbegavamo korišćenje u bilo koje lične poslovne svrhe

Pošto tehnologije kompanije uobičajeno sadrže poverljive ili sopstveničke informacije, od ključne je važnosti da sledimo sve bezbednosne mere i procedure kako bismo obezbedili naše prenosive računare, računarske sistema i druge mobilne uređaje. Vaša lozinka je samo vaša i ničija više. Nikada je ne delite ni sa kim. Ako imate pitanja o tome šta predstavlja prihvatljivo korišćenje tehnologije kompanije, obratite se lokalnom stručnjaku za ljudske resurse. Dodatne savete ćete naći u Smernicama za prihvatljivo korišćenje koje je usvojilo odeljenje za ljudske resurse.

Korišćenje društvenih medija

Društveni mediji nam pružaju mnogo mogućnosti za povezivanje sa zainteresovanim stranama preko blogova, sajtova za društveno umrežavanje, mikroblogova, sajtova za deljenje fotografija i video snimaka, soba za časkanje, foruma i vikipedija, da nabrojimo samo neke. Kada koristimo bilo koji od tih medija, moramo da budemo oprezni da ne otkrijemo nijednu poverljivu informaciju o našoj kompaniji. Pored toga, ne bi trebalo da koristimo društvene medije za ponižavanje naših klijenata, dobavljača, kolega i drugih zainteresovanih strana ili davanje obmanjujućih ili nepodržanih izjava o Monsanto, njegovim

proizvodima, konkurentima ili proizvodima konkurenata. Iako Monsanto nema nameru da kontroliše ili nadgleda naše lično učešće, moramo da budemo sigurni da nećemo stvoriti utisak da su stavovi i mišljenja koje iznosimo na mreži takođe stavovi i mišljenja naše kompanije, osim ako vaše radne obaveze ne podrazumevaju deljenje takvih stavova. U tom slučaju, u komunikaciji bi trebalo da navedete vašu funkciju. Čak i elektronski postovi koje objavljujemo korišćenjem tehnologija kompanije mogu se pripisati Monsanto, pa budite posebno obazrivi kada pripremate radne verzije komunikacija na prenosivim računarima, računarskim sistemima ili drugim uređajima koje vam je obezbedila kompanija. Ako imate pitanja o prihvatljivom korišćenju društvenih medija, kontaktirajte tim za društvene medije. Dodatne savete možete naći u Uputstvima za društvene medije.

Bezbednost informacija

Kao kompanija koja se zasniva na intelektualnoj svojini, zaštita naših informacija je kritična za obezbeđivanje Monsantoovog budućeg uspeha. Bezbednost informacija je posebno važna za održavanje poverenja i vere svih klijenata, dobavljača i drugih strana sa kojima poslujemo. Zaštita podataka i sistema je ključna komponenta naše poslovne strategije i delovanja.

Smernice o bezbednosti informacija kompanije Monsanto i prateći Standardi o bezbednosti informacija čine temelj na kome održavamo poverljivost, integritet i dostupnost naših informacija i sistema.

Naše smernice nalažu da se informacijama i sistemima upravlja na odgovarajući način i da budu zaštićeni od neovlašćenog pristupa, korišćenja, otkrivanja, izmene, uništenja ili odbijanja usluge. Na primer:

- Obuka i obrazovanje
- Nadgledanje pretnji i smanjenje ranjivih mesta u sistemima
- Održavanje sposobnosti za otkrivanje incidenata i odgovor na njih
- Periodično procenjivanje opasnosti po bezbednost informacija naših dobavljača i tehnologija

Iako naša kompanija primenjuje mnoge tehničke kontrole da bi zaštitila osetljive informacije, bezbednost informacija na kraju ipak počinje od nas.

Održavanje tačnih finansijskih evidencija

Monsantova finansijska evidencija je prozor javnosti u ukupan uspeh našeg poslovanja. Oni se oslanjaju na nas radi stvaranja poštenih, preciznih i pravovremenih otkrivanja, doslednih sa važećim zakonima i propisima. Sve informacije koje unosimo u evidenciju kompanije stoga moraju da budu u potpunosti istinite, tačne i kompletne. Moramo da pratimo sve važeće računovodstvene zahteve i interne kontrole prilikom beleženja bilo koje informacije i da, tamo gde se to zahteva, dostavimo odgovarajuću dokumentaciju.

Prilikom obavljanja poslovnih transakcija i njihovog kasnije evidentiranja, nikada ne smemo da:

- Lažno predstavimo bilo koju informaciju, verbalno ili u pisanom obliku
- Pogrešno okarakterišemo kompanijske transakcije
- Prikrivamo fondove
- Otvaramo neobjavljene ili ne-evidentirane račune za fondove
- Dozvolimo sprovođenje nezakonite ili neetičke računovodstvene prakse
- Prijavimo transakcije u netačnom vremenskom periodu
- Pogrešno klasifikujemo finansijske transakcije

Ako znate za postojanje bilo kojih netačnih ili nekompletnih evidencija uključujući, ali se ne ograničavajući na, evidenciju prodaje, potraživanja od kupaca, porudžbenice, transfere sredstava i izveštaje o troškovima, imate obavezu da to prijavite odeljenju korporativne kontrolora. Zapamtite, svaka lažna, nepoštena ili obmanjujuća aktivnost odmah mora biti prijavljena generalnom revizoru, korporativnom kontroloru i odeljenju za poslovno ponašanje.

Čuvanje evidencija

Drugi način na koji stvaramo poverenje sa našim deoničarima i javnošću je pravilno upravljanje našim evidencijama. Precizno vođenje evidencija pomaže našoj kompaniji da podrži svoje tvrdnje i prati svoju imovinu i poslove. Efikasno upravljanje evidencijom je ključna interna kontrola i ono nam pomaže da ispunimo poslovne potrebe i kreiramo relevantne dokumente kad god za to postoji potreba.

Iz tih razloga, moramo da poštujemo sve smernice i rasporede zadržavanja navedene u *Priručniku za upravljanje evidencijama* i drugim dokumentima koje izdaje naše rukovodstvo na svim lokacijama na kojima poslujemo. Takođe se moramo pridržavati važećih zakonskih ili poreskih zadržavanja, nikada ne menjajući ili uništavajući dokumente pre nego što period zadržavanja istekne.

Povremeno će se od nas tražiti da učestvujemo u internoj ili eksternoj reviziji ili istrazi kompanijskih poslovnih knjiga i evidencija. Od nas se očekuje da poštujemo sve takve revizije i istrage, uključujući one koje obavljaju državne agencije, kao i da revizorima i istražiteljima dostavimo informacije koje su im potrebne. Nikada ne smemo da pokušamo da odugovlačimo ili ometamo bilo koju istragu skrivanjem, uništavanjem ili na neki drugi način falsifikovanjem relevantne dokumentacije.

Precizne spoljne komunikacije

Imamo odgovornost da sa našim deoničarima i javnošću komuniciramo iskreno i transparentno. To znači da ne smemo da govorimo u ime Monsanto, osim ako nismo dobili posebno ovlašćenje da to činimo. Kako bi se izbeglo otkrivanje poverljivih ili netačnih informacija, Monsanto je odredio portparole koji daju izjave u ime kompanije. Ako dobijete upit od analitičara ili novinara sa Vol strita, prosledite zahtev Monsanto odeljenju za odnose sa investitorima (SAD) 314-694-8149. Ako dobijete upit od nekog pripadnika medija, prosledite zahtev Monsanto odeljenju za odnose sa javnošću (SAD) na broj telefona 314-694-6397.

P: Jelicu je kontaktirao novinar sa zahtevom za informacije o tvrdnjama protiv kvaliteta proizvoda kompanije Monsanto. Iako njena radna zaduženja uobičajeno ne obuhvataju obraćanje javnosti, Jelica slučajno zna da su te tvrdnje lažne. Kako bi sprečila loš publicitet, može li Jelica da podeli ono što zna sa ovim novinarom?

O: Ne. Čak i ako ima Jelica informacije koje mogu da opovrgnu glasine u vezi sa kvalitetom proizvoda kompanije Monsanto, ona ne bi trebalo da ih deli sa drugima osim ako nije dobila ovlašćenje za to. Informacije koje poseduje mogu biti poverljive ili ih moraju potvrditi drugi izvori u kompaniji pre javnog objavljivanja. Jelica bi trebalo da dozvoli ovlašćenom portparolu kompanije da reši ovaj zahtev i da uputi novinara na Odeljenje za odnose sa javnošću kompanije Monsanto (SAD) na broj telefona 314-694-6397.

Zloupotreba povlašćenih informacija i saveta u trgovanju deonicama

Deonicama naše kompanije se javno trguje na berzi. To znači da kao zaposleni u kompaniji Monsanto ne možemo da kupujemo ili prodaje deonice naše kompanije dok smo u posedu materijalnih informacija koje nisu javne. Materijalne informacije koje nisu javne – nazivaju se takođe i insajderske informacije – su informacije koje bi potencijalni investitor generalno smatrao važnim prilikom odlučivanja da li da kupi, zadrži ili proda deonice kompanije. Smatra se da informacije nisu javne sve dok tržište nije imalo mogućnost da ih proceni, što može da potraje nekoliko dana od dana njihovog javnog objavljivanja. Navodimo primere informacija koje bi se mogle smatrati insajderskim:

- Značajna postignuća koja se odnose na razvoj proizvoda ili istraživanja
- Projekcije budućih zarada ili gubitaka
- Značajna predložena ili akvizicija na čekanju ili spajanje ili prodaja imovine
- Rešavanje značajnog spora
- Proglašenje podele deonica ili ponuda dodatnih hartija od vrednosti
- Nenajavljene promene viših rukovodilaca

Imajte na umu da nam je takođe zabranjeno da kupujemo ili prodajemo deonice bilo koje druge kompanije dok smo u posedu insajderskih informacija o toj kompaniji. Pored toga, ne smemo da dajemo savete ili „dojave“ drugima da trguju na osnovu insajderskih informacije koje možda posedujemo ili da učestvujemo u transakcijama kompanijskim fondom deonica u okviru SIP-a dok smo u posedu insajderskih informacija. Ne samo da su ovo Monsanto smernice, već i potencijalno kršenje zakona. Kršenje zakona o insajderskom trgovanju izlaže umešane pojedince i našu kompaniju potencijalnom krivičnom gonjenju.

Ako imate bilo koje pitanje o tome šta se smatra insajderskim informacijama, konsultujte se sa Monsanto grupom za korporativno upravljanje u okviru pravne službe.

Naša posvećenost našem svetu

Zaštita životne sredine

Mi u Monsanto znamo da se veliki deo našeg uspeha može pripisati zajednicama u kojima poslujemo. Da bismo zaštitili te zajednice, okolnu životnu sredinu i svet u celini, naša je politika da se pridržavamo zakona i zahteva o zaštiti životne sredine gde god poslujemo. Poštovanjem svih zakona i propisa o zaštiti životne sredine, kao i smernica i procedura naše kompanije, obezbeđujemo bolju budućnost za naše zainteresovane strane. Za dodatne informacije o Monsantoovim zahtevima za zaštitu životne sredine, pogledajte srodne smernice u Priručniku za zaštitu životne sredine, bezbednost i zdravlje kompanije Monsanto.

P: Milica je završila svoj posao za taj dan. Dok izlazi iz proizvodnog postrojenja, primećuje da jedan od njenih kolega odlaže nešto što nalikuje hemikalijama direktno na tlo, samo nekoliko metara od zgrade. Milica ne može da se seti nijednog razloga zašto bi njen saradnik dobio uputstva da to uradi i zabrinuta je da bi to moglo da ugrozi životnu sredinu. Šta bi Milica trebalo da uradi?

O: Milica je sa pravom zabrinuta zbog onoga što se čini neodgovarajućim odlaganjem hemikalija. Ako se to ponavlja, nema opravdanja za postupke njenog saradnika. Neodgovarajuće odlaganje nekih hemikalija može da ima razarajući uticaj na okolnu životnu sredinu, kao i neposredno na zdravlje i bezbednost drugih zaposlenih i pojedinaca u blizini postrojenja. Milica bi trebalo odmah da pita svog saradnika o ovoj praksi i da o situaciji obavesti svog direktora. Ukoliko joj je isuviše neprijatno da se umeša u situaciju, odmah bi trebalo da prijavi problem odeljenju za poslovno ponašanje.

Prakse poslovanja bez podmićivanja i korupcije

Kao globalna organizacija, naša kompanija podleže različitim antikorupcijskim zakonima širom sveta. Takvi zakoni su doneti kako bi nam pomogli da održimo pravične, etičke i transparentne interakcije sa državnim zvaničnicima. Poštovanje globalnih antikorupcijskih zakona, uključujući Zakon SAD o sprečavanju korupcije u stranim zemljama („FCPA“) znači da ni mi niti naši nezavisni agenti nikada ne smemo da podmitimo niti pokušamo da podmitimo državnog zvaničnika kako bismo obezbedili korist za Monsanto. U nezavisne agente spadaju, ali ne ograničavajući se, savetnici, dobavljači, špediteri i trgovinska udruženja.

Kako bi bilo jasno, mito je davanje bilo čega vrednog kao što su pokloni, isplate, usluge, reprezentacija ili naklonost, u pokušaju da se dobije ili zadrži neki posao ili na drugi način utiče na radnje državnog zvaničnika u ime kompanije Monsanto. Prema zakonu FCPA, državni zvaničnik je široko definisan i taj pojam obuhvata federalne, državne ili lokalne državne činovnike, političke kandidate ili zaposlene u kompaniji ili na univerzitetu u vlasništvu države ili pod njenom kontrolom. Nije uvek sasvim jasno ko se može smatrati državnim zvaničnikom. Ako imate bilo koje pitanje ili nedoumicu da li imate posla sa državnim zvaničnikom, trebalo bi pre nego što nastavite da kontaktirate odeljenje za poslovno ponašanje.

Takođe, nikada ne smemo da ponudimo ili prihvatimo proviziju. Pod provizijom se podrazumeva kada mi ili naš nezavisni agent ponudimo ili prihvatimo povraćaj sume koja je već plaćena ili dospeva na plaćanje kao nagrada za ostvarivanje ili pospešivanje poslovnih

aranžmana. Imajte na umu da sve naše interakcije sa državnim zvaničnicima moraju da budu otvorene i vidljive. Kršenje antikorupcijskih zakona može da ima ozbiljne posledice, kako za umešane pojedince tako i za Monsanto. Iz tog razloga, nikada nemojte davati ništa vredno državnom zvaničniku, čak i ako je to nešto što smatrate nominalnom vrednošću, bez prethodnog ovlašćenja vaše regionalne radne grupe za poslovno ponašanje. Ako imate pitanja u vezi antikorupcijskih zakona i zakona protiv podmićivanja, kontaktirajte vašu regionalnu radnu grupu za poslovno ponašanje, odeljenja za poslovno ponašanje ili pravnu službu.

Plaćanja u hitnim zdravstvenim i bezbednosnim situacijama

Naše zdravlje i bezbednost su uvek na prvom mestu u Monsanto. iz tog razloga, naša kompanija dozvoljava plaćanja državnim zvaničnicima kada je fizičko zdravlje ili bezbednost u ozbiljnoj opasnosti. Da bi nešto bilo okvalifikovano kao legitimno plaćanje u vezi sa zdravljem i bezbednošću a ne kao neprikladno podmićivanje, osoba mora da bude u hitnoj situaciji u kojoj postoji trenutna, smrtonosna opasnost po bezbednost neke osobe.

Sva plaćanja u vezi sa zdravljem i bezbednošću moraju se prijaviti Monsantoovom generalnom savetu i korporativnom kontroleru, kao i relevantnom vođi regionalnog pravnog tima i vođi regionalnog finansijskog tima u roku od jednog (1) radnog dana nakon isplate.

Etičke valutne transakcije

Pranje novca je proces u kojem pojedinci ili entiteti pokušavaju da prikriju nelegalne fondove ili učine da izvori tih fondova izgledaju legitimno. Takvi fondovi se mogu steći kriminalnim poduhvatom, terorističkim aktima, krijumčarenjem narkotika ili izbegavanjem plaćanja poreza. Održavanje odnosa sa osobama ili grupama koje su umešane u pranje novca može ozbiljno da naruši Monsantoovu reputaciju i integritet. U skladu sa globalnim zakonima protiv pranja novca, nikada svesno ne prihvatamo fondove stečene nelegalnim sredstvima. Ako sumnjate da je bilo koji Monsanto klijent ili poslovni partner umešan u aktivnosti pranja novca, prijavite odmah svoju zabrinutost pravnoj službi.

P: Petar trenutno pregovara o obezbeđivanju usluga nove konsultantske kuće za Monsanto. Uobičajeno, Monsanto obezbeđuje konsultantske usluge po standardnoj tarifi i naknadama. Međutim, ova određena grupa insistira na tarifi koja je 50% veća. Petar zna da je ova firma postigla ogroman uspeh sa državnim zvaničnicima u dobijanju regulatornih odobrenja. Da li bi trebalo da bude zabrinut oko toga kako da nastavi pregovore?

O: Da. Nenormalno visoke komisije naknade mogu da predstavljaju crvenu zastavu – posebno za kompaniju sa uspešnom istorijom poslovanja sa državnim zvaničnicima. Ovo može da ukazuje na to da firma obavlja neodgovarajuća prolazna plaćanja državnim zvaničnicima ili agencijama kako bi obezbedila regulatorna odobrenja. Ovo je praksa visoke korupcije – praksa koju Monsanto ne podržava i u kojoj neće učestvovati. Petar bi trebalo da kontaktira pravnu službu i zatraži pomoć.

Usaglašenost sa međunarodnim trgovinskim zakonima

Izvoz i uvoz su dnevne aktivnosti u Monsanto. Kao globalna kompanija, izvozimo naše proizvode širom sveta i uvozimo robu iz različitih zemalja. Takva trgovina je regulisana međunarodnim trgovinskim zakonima.

Izvoz se ostvaruje kada mi isporučujemo proizvode, usluge, tehnologiju ili softver Monsanto ili nepovezanom entitetu u drugoj zemlji. Tehnologija (npr. tehničke informacije) koje se preko e-pošte ili čak verbalno dostavljaju osobi koja nije državljanin SAD u Sjedinjenim Državama ili osobi u drugoj zemlji se takođe može smatrati izvozom. Pre izvoza, moramo da potvrdimo da primalac ispunjava uslove da primi stavku bez prethodnog državnog odobrenja ili, ako je državno odobrenje neophodno, da ga dobije. U slučaju uvoza, Monsanto mora da obezbedi pravilno plaćanje svih poreza ili taksu kao i da obezbedi sve potrebne dozvole agencija više zemalja, bezbednosne obrasce, carinske obrasce i dokumentaciju.

Ako vaše radne obaveze podrazumevaju međunarodne trgovinske aktivnosti, važno je da znate i pratite sve državne i lokalne propise koji upravljaju našim izvoznim i uvoznim aktivnostima. Svi među nama, kako zaposleni tako i ugovarači, moraju da konsultuju naše lokalne timove za globalnu trgovinu i usklađenost trgovinskih usluga *pre* nego što preduzmu bilo koje dodatne korake za obavljanje izvoza ili prihvatanje uvoza. Ako imate pitanja, obratite se naše, timu za globalnu trgovinu i usklađenost ili pravnoj službi. Dodatne informacije ćete naći u našim globalnim smernicama u vezi sa carinom i uvozom kao i u globalnim smernicama za kontrolu izvoza.

Zakoni protiv bojkota

Zbog našeg širokog globalnog poslovanja, posebnu pažnju moramo da posvetimo zahtevima za ilegalan bojkot od strane naših potencijalnih poslovnih partnera. Zemlje, među kojima i Sjedinjene Države, primenjuju zakone protiv bojkota koji strogo zabranjuju Monsanto i drugim kompanijama da sarađuju u nesankcionisanim bojkotima ili drugim aktivnostima koje ograničavaju trgovinu. Kao kompanija čije je sedište u SAD, to znači da ne smemo da preduzmemo bilo koju akciju ili damo izjavu koja se može shvatiti kao naše učešće u bojkotu koji nije sankcionisan od strane Sjedinjenih Država.

Učestvovanje u ilegalnom bojkotu povlači za sobom ozbiljne kazne. Monsanto je u obavezi da prijavi sumnjive zahteve za bojkot vladi SAD. Ako vi primite zahtev koji se odnosi na bojkot, odmah obavestite pravnu službu.

Ekonomске sankcije i poslovanje sa zabranjenim entitetima

Trgovinske i ekonomske sankcije takođe važe za Monsanto globalno poslovanje. Takve sankcije mogu da uvedu Sjedinjene Države, Ujedinjene nacije, Evropska unija ili bilo koja druga zemlja ili grupa zemalja i njima se generalno ograničava poslovanje sa određenim zemljama. Pored toga, Sjedinjene Države i druge jurisdikcije ograničavaju poslovanje sa određenim zabranjenim stranama (npr. pojedincima ili entitetima na crnoj listi) koje mogu da budu umešane u aktivnosti kao što su:

- Terorizam
- Krijumčarenje narkotika
- Ilegalni izvoz ili ponovni izvoz kontrolisane tehnologije
- Zabranjena podrška zemlji pod sankcijama

U principu, Monsanto ne može da posluje sa zabranjenim zemljama, pojedincima ili entitetima bez prethodnog odobrenja državne administracije. Naša je odgovornost da znamo i pratimo važeća ograničenja na lokacijama na kojima poslujemo. Ako imate pitanja o tome koje zemlje ili strane su zabranjene, kontaktirajte pravnu službu.

Prikladni priloz i političke i humanitarne svrhe

S vremena na vreme naša kompanija može da odluči da se angažuje u političkim aktivnostima koje predstavljaju naše ciljeve ili odražavaju našu poruku kao korporacije. U tim prilikama u potpunosti poštujemo važeće zakone koji regulišu takve aktivnosti. U Sjedinjenim Državama naša kompanija može takođe da osnuje fondove za političko delovanje u koje priloge, ako tako odluče, mogu da daju pojedinci koji ispunjavaju uslove. Ti fondovi deluju nezavisno od bilo koje političke partije, organizacije ili kandidata za funkciju i učešće u njima je u potpunosti neobavezno.

Naša kompanija nas podstiče da budemo uključeni u javne poslove i da učestvujemo u političkom procesu, iako to možemo da činimo samo u naše slobodno vreme i na naš trošak. Nikada ne smemo da koristimo Monsanto imovinu, resurse, vreme ili fondove za lične političke aktivnosti. Isto važi za sve dobrotvorne svrhe ili volonterski rad, sem ako ih zvanično ne sponzoriše Monsanto. Pored toga, nikada ne bi trebalo da koristite tehnologije kompanije, kao što je komunikacija e-poštom, radi delovanja u ime religijskih ili političkih ciljeva koje prethodno nije odobrio Monsanto.

Naša kompanija takođe s vremena na vreme može da se uključi u lobiranje. Lobiranje može da se odnosi na mnogo različitih aktivnosti, ali uvek uključuje komunikaciju sa državnim zvaničnicima, zakonodavcima, regulatornim telima, izvršnim rukovodiocima ili članovima njihovih štabova. Aktivnosti lobiranja su strogo regulisane širom sveta. Ako vaše radne obaveze uključuju političko lobiranje, morate da znate i pratite važeće zakone. Dodatne informacije ćete naći u Monsanto Smernicama za lobiranje u SAD. Ako radite izvan SAD, trebalo bi da konsultujete regionalnog predstavnika za državne poslove.

Na kraju, iako praksa naše kompanije nije da daje finansijske priloge političkim partijama izvan Sjedinjenih Država bez odgovarajućeg odobrenja, možemo da dajemo korporativne priloge političkim partijama, komitetima ili kandidatima iz SAD, u skladu sa važećim zakonima.

P: Svake godine Dragan učestvuje u prikupljanju dobrovoljnih priloga koje sponzoriše njegova crkva. Prethodnih godina je slao poruke e-pošte u kojima je svoje saradnike obavestavao o događaju i pozivao ih da učestvuju ili doniraju sredstva. Nije dobio podršku kakvu želi. Ove godine on odlučuje da osnaži svoje napore kako bi poruka stigla do njegovih saradnika, pa svakodnevno šalje podsetnike e-poštom i postavlja letke u prostorijama za odmor? Da li je to u redu?

O: No. Iako Dragan slobodno može da učestvuje na humanitarnim događajima po svom izboru i svakako da svoje aktivnosti može da pomene saradnicima u neobaveznom razgovoru, ne sme da koristi kompanijski računar i sisteme e-pošte kako bi podstakao učešće na svoj račun. Slanje takvih poruka e-pošte sa njegovog Monsanto naloga bi moglo neprikladno da ukaže na Monsanto zvaničnu podršku cilju. Pored toga, time se stvara nepotrebno ometanje, posebno kada se šalje prekomeran broj poruka a saradnici koji ne žele da učestvuju se uznemiravaju ili im se dosađuje. Na kraju, Dragan ne bi trebalo da koristi vreme koje provodi u kompaniji za pridobijanje učesnika humanitarnog događaja, a letke bi trebalo da postavlja samo u prostorijama kompanije gde je to dozvoljeno. Ako želite dodatne informacije o Monsanto smernicama za posredovanje, uključujući ograničena izuzeća, pogledajte priručnik o smernicama u vezi sa ljudskim resursima.

Odricanja

Iako se odricanja od našeg kodeksa nikada ne očekuju, ona mogu biti dopuštena u određenim ograničenim slučajevima. Svako odricanje od kodeksa ili njegovu dopunu mora da odobri upravni odbor kompanije Monsanto. Ovim je obuhvaćeno svako odricanje koje zatraže direktori i izvršni rukovodioci, uključujući našeg glavnog izvršnog direktora. Pored toga, takva odricanja ili dopune moraju da budu javno objavljene prema zahtevima važećih zakona ili pravilima berzanskog tržišta.

Pitanja ili nedoumice? Možemo da Vam pomognemo.

Odeljenje za poslovno ponašanje možete da kontaktirate na nekoliko načina:
Veb: www.contactBCOglobal.com / E-pošta: business.conduct@monsanto.com

Poštanska adresa: Post Office Box 21526, St. Louis, Missouri 63132 USA

Izdanje 2013.

Ako želite da pošaljete anonimnu zabrinutost ili pitanje odeljenju za poslovno ponašanje, to možete da uradite. Međutim, da biste zaštitili anonimnost, koristite veb aplikaciju ili poštanski fah kao metode komunikacije. Zaposleni u kompaniji Monsanto mogu takođe da koriste naše brojeve telefona za Monsanto alarmnu liniju sa svih lokacija na kojima poslujemo širom sveta. Te brojeve telefona možete da nađete na našem internom veb sajtu na adresi: <http://www.monsanto.com/whoweare/Pages/business-conduct.aspx>. U svakom slučaju, poverljivost imena i identiteta pozivalaca će biti sačuvana u najvećoj mogućoj meri i u skladu sa pravnim zahtevima. Pored toga, imajte na umu na Monsanto smernice strogo zabranjuju osvetničko ponašanje prema zaposlenima koji prijave podnesu u dobroj veri.

Monsanto i Vine Design ® su registrovani zaštitni znakovi kompanije Monsanto Technology LLC.

©2013. Monsanto Company.

